

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 5/1999 vp

Hallituksen esitys laiksi Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä syyskuuta 1999 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta (HE 70/1999 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Tarja Oksanen ja ylitarkastaja Simo Tarvainen, sisäasiainministeriö
- hallitusneuvos Matti Rajakylä, opetusministeriö
- kehittämispäällikkö Jouko Heikkilä ja johtava lakimies Antero Oksanen, Suomen Kuntaliitto
- rehtori Lauri Pajulahti, Pelastusopisto
- projektijohtaja Raimo Jääskeläinen, Pohjois-Savon ammattikorkeakoulutuksen kuntayhtymä

- pääsihteeri Eero Leminen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
- toimitusjohtaja Heikki Paajanen, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK ry
- apulaisosastopäällikkö Pentti Aho, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry, edustaen AKAVA-JS ry:tä
- toimitsija Aarre Nord, Kunta-alan ammattiliitto KTV ry
- puheenjohtaja Heikki Santala, Suomen Eri-tyisteknisten Liitto SETELI ry
- varapuheenjohtaja Olli-Pekka Ojanen ja alo-päällikkö Hannu Koivuviita, Suomen Palo-päällystöliitto ry.

Lisäksi oikeusministeriö, Etelä-Suomen lääninhallitus, Itä-Suomen lääninhallitus, Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto, Korkeakoulujen arviointineuvosto, Kunnallinen työmarkkinalaitos, Helsingin kaupungin pelastuslaitos, STTK-J ry ja Hämeen Pelastusliitto ovat antaneet kirjalliset lausunnot.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan luotavaksi järjestelmä pelastusalan päällystötutkinnon tason nostamiseksi ammattikorkeakoulututkinnoksi. Tutkinto suoritettaisiin Pohjois-Savon ammattikorkeakoulussa. Siihen johtavasta koulutuksesta hu-

lehtisi Pohjois-Savon ammattikorkeakoulu yhteistyössä Pelastusopiston kanssa.

Samalla ehdotetaan muutettavaksi muutoksenhakua koskevia säännöksiä hallintolainkäytö-lain edellyttämällä tavalla sekä opiskelijoiden kurinpitoa koskevia säännöksiä yhtenäiseksi uuden koululainsäädännön kanssa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2000 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2000 alussa. Ensimmäiset ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat aloittaisivat opintonsa syksyllä 2000.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Valiokunta pitää välttämättömänä pelastusalan koulutuksen kehittämistä ammattikorkeakoulutasolle. Valiokunta kiinnittää samalla huomiota siihen, että uudistuksen toimeenpanossa varmistetaan alusta alkaen koulutuksen laadun nostamisesta tavoitellulle tasolle. Lisäksi on asianmukaisella arvioinnilla syytä varmistua myös jatkossa koulutuksen sisällön ja muun toiminnan tarpeellisesta kehittämisestä ja laatuudesta.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä jäljempänä ehdotetuin muutoksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

6 §. Opintososiaaliset edut ja korvaukset. Valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisällymätöntä teknisluonteista muutosta voimassa olevan lain 6 §:n 2 momenttiin siten, että momentissa viitataan väestönsuojelulain (438/1958) 6 §:n 2 momentin sijasta pelastustoimilain (561/1999) 53 §:ään, koska 1.9.1999 voimaantullut pelastustoimilaki on kumonnut väestönsuojelulain.

7 a §. Opiskelijan oikeusturva ja kurinpito. Valiokunta toteaa, etteivät hallituksen esityksen 7 a §:n 2 momentista ilmene lainkaan opiskelijaa koskevassa kurinpitomenettelyssä seuraamuksen mahdolliseen määräämiseen johtavien tekojen kuvaukset. Valiokunta ehdottaakin, että kurinpitoseuraamuksen määräämiseen johtavien

tekojen kuvaukset otetaan esillä olevaan lakiehdotukseen samaan tapaan kuin on tehty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 35 §:ssä.

Lisäksi valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että opiskelijalta voitaisiin kurinpitorangeaistuksena evätä opiskeluoikeus jopa kokonaan. Säännös näyttää poikkeavan linjasta, joka on omaksuttu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 35 §:ssä ja ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) 17 §:n 2 momentissa. Koska opiskeluoikeuden epäämiselle kokonaan ei ole ilmennyt erityisiä perusteita, valiokunta ehdottaa, että opiskeluoikeus voidaan evätä kurinpitomenettelyn seuraamuksena enintään vuoden määräajaksi.

Edellä olevan perusteella valiokunta ehdottaa hallituksen esityksen 7 a §:n 2 momentin muuttamista siten, että opiskelijaa, joka rikkoo järjestyttä, harjoittaa opinnoissaan vilppiä tai käyttäytyy muuten epäasiallisesti, voidaan rangaista kurinpidollisesti varoituksella. Jos opiskelija toistaa rikkomuksen tai rikkomus on törkeä, voidaan häneltä evätä opiskeluoikeus määräajaksi, enintään vuodeksi. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että itse kurinpitomenettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus) .

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Pelastusopistosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1165/1994) 2 §:n 1 momentti ja 6 § (*poist.*) sekä
lisätään lakiin uusi 2 a, 7 a ja 7 b § sekä laista lailla 946/1997 kumotun 4 §:n tilalle uusi 4 §, seuraavasti:

2, 2 a ja 4 §
(Kuten HE)

6 §

Opintososiaaliset edut ja korvaukset

(1 mom. kuten HE)

Pelastustoimilain (561/1999) 53 §:n mukaiseen väestönsuojelukoulutukseen ja valmiuslain (1080/1991) 40 §:n mukaiseen koulutukseen osallistuvien eduista ja heille maksettavista korvauksista säädetään asetuksella. (*Uusi 2 mom.*)

7 a §

Opiskelijan oikeusturva ja kurinpito

(1 mom. kuten HE)

Opiskelijaa, joka *rikkoo järjestystä, harjoittaa opinnoissaan vilppiä tai käyttäytyy muuten epäasiallisesti, voidaan kurinpidollisesti* rangaista varoituksella. *Jos opiskelija toistaa rikkomuksen tai rikkomus on törkeä, voidaan häneltä evätä* opiskeluoikeus määräajaksi, enintään vuodeksi. Opiskelijalta voidaan myös evätä oikeus asua oppilaitoksen asuntolassa määräajaksi tai kokonaan. *Kurinpitomenettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.*

7 b §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Pertti Turtiainen /vas
jäs. Rainer Erlund /erl
Rakel Hiltunen /sd
Ulla Juurola /sd
Esko Kurvinen /kok

Kari Kärkkäinen /skl
Kirsi Ojansuu /vihr
Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Pekka Ravi /kok
Petri Salo /kok

HaVM 5/1999 vp — HE 70/1999 vp

Arto Seppälä /sd
Kari Urpilainen /sd

vjäs. Pertti Hemmilä /kok
Pekka Nousiainen /kesk.